

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет туризму

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка і підприємництво в галузі культури

Освітня програма: Графічний дизайн

Спеціальність: 022 Дизайн

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Економіка і підприємництво в галузі культури
Викладач	Орлова Віра Василівна
Контактний телефон викладача	+38099 4464 144
E-mail викладача	v-orlova@ukr.net
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –6 (180 год.) 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем.
2. Анотація до курсу	
<p>Курс спрямований на формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань щодо економічного механізму функціонування підприємства; оволодіння практичними навиками які необхідні майбутнім спеціалістам для роботи на підприємствах соціокультурної сфери.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – формування необхідної сукупності теоретичних і практичних знань з управління економікою на підприємствах соціокультурної сфери в сучасних умовах господарювання, вивчення прикладних аспектів економіки і принципів організації та ефективності функціонування підприємств соціокультурної сфери.</p> <p>Успішне досягнення мети можливе за умови якісного засвоєння матеріалів лекційного курсу та завдань, що виносяться на практичні, семінарські заняття, самостійну та індивідуальну роботу.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ефективно орієнтування у методах економічного впливу на процеси виробництва в умовах формування ринкової економіки; – розробляти шляхи підвищення продуктивності праці на підприємстві; – проводити аналіз фінансового стану підприємства і визначати основні шляхи його покращення; – застосувати методи та прийоми аналізу та планування економічних показників діяльності підприємства; – оцінювати рівень конкурентоспроможності підприємства; – обґрунтовувати економічну стратегію і тактику розвитку підприємства; – вільне оволодіння нормативно-правовими умовами економічної діяльності підприємства; – врахування специфіки економіки підприємств соціокультурної сфери; – визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та пошук шляхів його ефективного використання; – визначення поняття, механізму формування та використання доходів і прибутків підприємства від різних напрямів його діяльності; – інтенсивне використання алгоритмів розрахунку важливих показників господарської діяльності з врахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування підприємства. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Б.10. Визначати і використовувати адекватний професійний інструментарій для розробки та оперативного управління соціокультурними проектами;</p> <p>Б.13. Вміти використовувати облікову інформацію для контролю за рухом запасів, ефективним використанням грошових коштів;</p>	

Б.16. Уміння застосовувати сучасні теоретичні основи стратегічного управління у прийнятті рішень у процесі управління діяльністю та розвитком організації на ринку;
 Б.24. З'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях, аналізувати й узагальнювати матеріал у певній системі, порівнювати факти на основі здобутих із різних джерел знань;
 Б.27. Розуміння теоретичних, методологічних та методичних засад організації інноваційних процесів у сучасному середовищі;
 Б.35. Знати місце і роль підприємств соціокультурної сфери у стратегії сталого розвитку території;
 Б.42 Здатність обґрунтувати економічну доцільність напрямків розвитку підприємства, проводити розрахунок очікуваних фінансових результатів діяльності, а також знати методику планування діяльності організації і складання бізнес-планів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			36		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			36		
самостійна робота			108		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
VI	022 Дизайн	3	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літерату ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Підприємство в сучасній системі господарювання. 1. Поняття і характерні риси підприємства, основні види його діяльності. 2. Нормативно-правові основи функціонування підприємств. 3. Види підприємств, їх характеристика. 4. Об'єднання підприємств. 5. Зміст і поняття підприємницької діяльності. 6. Історія розвитку підприємницької діяльності. 7. Форми здійснення підприємницької діяльності. 8. Поняття і зміст інтрапренерства. 9. Державна підтримка підприємницької	лекція; практичні роботи	3, 17, 18, 19	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (16 год + 10 год с.р.)	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

діяльності.					
<p>Тема 2. Трудові ресурси підприємства.</p> <p>1. Поняття персоналу, його класифікація.</p> <p>2. Характеристика персоналу підприємства за професійно-кваліфікаційною ознакою.</p> <p>3. Особливості встановлення норм і нормативів праці на підприємстві.</p> <p>4. Показники руху персоналу на підприємстві.</p> <p>5. Кадрова політика підприємства.</p> <p>6. Створення ефективної системи управління персоналом на підприємстві.</p>	лекція; практичні роботи	1, 2, 3, 7- 23	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (8 год+ 8 год с.р.)	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 3. Майнові ресурси (активи) підприємства. (Виробничі фонди та нематеріальні ресурси).</p> <p>1. Сутність капіталу, його класифікація.</p> <p>2. Характеристика основних виробничих фондів, їх склад і структура.</p> <p>3. Особливості обліку й оцінки основних виробничих фондів.</p> <p>4. Переоцінка основних виробничих фондів.</p> <p>5. Поняття амортизації, методи нарахування амортизації об'єкта основних засобів.</p> <p>6. Поняття зносу, методи його розрахунку.</p> <p>7. Показники ефективності використання основних фондів.</p> <p>8. Поняття нематеріальних ресурсів, їх види та характеристика.</p> <p>9. Поняття нематеріальних активів та</p>	лекція; практичні роботи	4, 5, 6, 23	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (12 год+ 12 год с.р.)	4 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>особливості їх обліку. 10. Оцінка нематеріальних активів підприємства. 11. Методи і способи оцінки нематеріальних активів підприємства.</p>					
<p>Тема 4. Оборотні кошти підприємства. 1. Поняття, склад і структура оборотних коштів підприємства, джерела їх формування. 2. Особливості нормування оборотних коштів на підприємстві 3. Оцінка ефективності використання оборотних коштів підприємства. 4. Напрямки підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства.</p>	лекція; практич на робота	4, 6, 23	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (4 год+ 6 год с.р.)	2 бали,	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 5. Продуктивність, мотивація та оплата праці.. 1. Поняття мотивації праці, її зміст і види. 2. Методи підвищення вмотивованості праці. 3. Теорії мотивації. 4. Соціально-економічна сутність заробітної плати. 5. Особливості організації оплати праці на підприємстві. 6. Тарифна система оплати праці на підприємстві. 7. Форми і системи оплати праці на підприємстві. Продуктивність праці: поняття і види. 8. Методи обчислення продуктивності праці, їх переваги та недоліки, сфера застосування.</p>	лекція; практич ні роботи	1, 6, 23,	завдання відповідно до вказівок практичної роботи; вивчення тематичного матеріалу (12 год+ 8 год с.р.) Тестовий контроль	5 балів, 5 балів,	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 6. Витрати підприємства. 1. Поняття витрат, їх класифікація та роль 2. Поняття собівартості продукції 3. Особливості</p>	лекція; практич ні роботи	12, 23, 25	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (8 год+)	5 балів;	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>калькуляції собівартості продукції на підприємствах</p> <p>4. Методи калькуляції собівартості продукції на підприємстві</p> <p>5. Поняття цін, їх види та функції</p> <p>6. Методи ціноутворення</p> <p>7. Вибір стратегії ціноутворення на підприємстві</p>			16 год с.р.)		
<p>Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства</p> <p>1. Поняття доходу та прибутку як основних показників виробничо-господарської діяльності</p> <p>2. Особливості здійснення багатофакторного аналізу прибутку.</p> <p>3. Поняття фінансової діагностики підприємства та оцінка фінансово-економічного стану підприємства</p> <p>4. Напрямки підвищення ефективності діяльності підприємства в ринковому середовищі.</p>	лекція; практич на робота	4, 5, 6	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4 год+ 16 год с.р.) Тестовий контроль	5 балів; 5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 8. Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства.</p> <p>1. Поняття інвестиційних ресурсів, їх види і класифікація</p> <p>2. Поняття інвестиційного циклу, його складові елементи</p> <p>3. Поняття, види і стадії інвестиційних проектів</p> <p>4. Особливості вітчизняного інвестиційного проектування</p> <p>5. Методи і способи оцінки ефективності інвестиційних проектів</p> <p>6. Поняття ризику при здійсненні</p>	лекція; практич ні роботи		завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (8 год+ 32 год с.р.) контрольна робота	5 балів; 10 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>інвестиційної діяльності підприємства.</p> <p>7. Зміст інноваційної діяльності, форми її інвестування.</p> <p>8. Види і напрямки інноваційної діяльності.</p> <p>9. Інноваційні цикли і показники дифузії новацій на підприємстві</p> <p>10. Інноваційний потенціал підприємства і показники його оцінки</p> <p>11. Інноваційний проект: поняття, етапи здійснення, оцінка ефективності з урахуванням ступеня ризику</p>					
6. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>100б = 30б (поточний контроль) + 10б(контр. роб) + 10б(теорет. контроль (тест)) + 50 б.(Підсумковий тест (екзамен))</p> <p>Оцінка за поточний контроль (максимум 50 балів) – середнє арифметичне з округленням до цілого оцінок отриманих на практичних заняттях та при перевірці самостійної роботи студентів, помножених на деякий коефіцієнт. Екзамен – 50 балів</p>				
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Виконувати чітко до вказаних інструкцій</p>				
<p>Практичні заняття</p>	<p>Оцінюється за 5-ти бальною шкалою</p>				
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здача і захист практичних робіт, контрольної роботи та тесту з теоретичним контролем знань</p>				
7. Політика курсу					
<p>Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2</p>					
8. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Богиня Д.П. Основи економіки праці. Київ : Знання-Прес, 2001. 312 с. 2. Бойчик І.М. Економіка підприємства. навчальний посібник. Київ : Атіка, 2002. 480 с. 3. Варналій З.С. Основи підприємництва. Київ : Знання-Прес, 2002. 239 с. 4. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства : навчальний посібник 2-ге видання., 2010. 488 с. 5. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 224 с. 6. Гринчуцький В.І. Карапатян Е.Т., Погріщук Б.В. Економіка підприємства : навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : ЦУЛ, 2012. 304 с. 7. Швидатенко Г.О. Економіка підприємства : підручник. Київ : КНЕУ, 2009. 816 с. 8. Петровича Й.М. Економіка підприємства : підручник. 2-ге вид., виправл. Львів, Магнолія плюс, видавець СПД ФО В.М. Піча. 2006. 580 с. 9. Чаюн І.О., Богославець Г.М., Стасюк Л.Л. Економіка підприємства : Київ, КНЕУ, 2005. 569 с. 10. Сідун В.А. Економіка підприємства : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 356 с. 11. Харів П. С. Економіка підприємства : збірник задач і тестів. Київ : Знання- 					

Прес, 2001. 301 с.

Допоміжна

1. Грещак М.Г., Коцюба О.С. Управління витратами : навчальний посібник. Київ, КНЕУ, 2006. 132 с.
2. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства. Київ : Хвиля-Прес, 2000.
3. Харів П.С. Економіка підприємств : Тернопіль : Економічна думка, 2002. – 449 с.
4. Пентрович Й.М. Економіка виробничого підприємництва К.: Знання, 2001.
5. Петрович Й.М., Будіщева І.О., Устінова І.Г. : Економіка виробничого підприємства : навчальний посібник / за ред. Й.М. Петровича. 2-ге видання, переробка і доповнення. Київ, Т-во «Знання», КОО, 2001. 405с .
6. Шегди А.В. Економіка підприємства : навчальний. посібник : К.: Знання, 2005. 431 с.
7. Покривний С.Ф. Економіка підприємства : підручник / за аг. ред. С.Ф. Покропивного. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Київ : КНЕУ, 2005. 528 с.
8. Економіка підприємства: пошук шляхів розвитку: посібник. Київ : МАУП, 2005. 80 с.
9. Протопова В.О. Економіка підприємства : навчальний посібник. Київ : ЦУП, 2003. 220 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики: www.ukrstat.gov.ua
2. Антимонопольний комітет України: www.amc.gov.ua
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі: www.me.gov.ua
4. Державне агентство України з туризму і курортів: <http://www.tourism.gov.ua/ua/>

Викладач:

**доцент кафедри управління
соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту**

В.В.Орлова